

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.— „ „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50 „ „ 2.25 „

Z „Novičarjem“ vred:

za vse leto gl. 7.—
za pol leta „ 3.50
za četrt „ 1.75

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 no. vsakega v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne sahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinci in moči

O falzifikatorju „Slovenčevem“.

III. *)

Sedaj pridemo k falzifikacijam, na katere nismo še odgovarjali in tudi nismo mogli odgovarjati, ker so bile natisnene v „Slovenču“ poslednje dni leta 1892., a smo bili ravno v konec leta pozvali g. „Liga + 1“ na odgovor. V dopisu „S Primorja“ („Sl.“ 28. dec. 1892.) pričenja ta ligaš svoj dopis z naslednjim stavkom: „V boju za narodni obstoj se Slovenci ne smemo ozirati na to, kar pravi vera katoliška“. Resničnost te laži hoče „Edinost“ nasproti nam že v tretjem uvodnem članku dokazati. Glej število njeno 99.

Ko smo čitali ta podčrtani stavek v „Slovenču“, smo se takoj popraševali: Ali smo morda zblazneli, ali nas zapušča zares spomin? Ali je pa „Edinost“ za trenotek zaspala Homerjevo spanje, ter dopustila, da se je v resnici ugnjezdil v njene predale tak stavek?

Pogledali smo najprej v 99. št. l. 1892. „Edinosti“ tje, kjer govorimo mi. O tem stavku ni ondi niti sledu, in jednako ga ni nikjer tudi v drugih oddelkih iste št. „Edinosti“. Gledali smo oziroma, ali bi ne bil morda smisel našega odgovora dal nekak opravičen povod k takemu stavku; tudi tega nismo mogli zaslediti. In ko bi se mešala uže naša pamet, prosimo čitatelje „Edinosti“ na pomoč; prosimo ves pošteni in trezno misleči slovenski svet, naj prečitajo pazljivo naš članek v 99. št. „Edinosti“ 1892., in naj nam naznanijo, ali so zasledili navedeni stavek, ali tudi samo smisel takega stavka v našem članku. Med pošteno in trezno misleči svet štejemo tudi čitatelje „Slovenčeve“, torej pred vsem slovenske svečenike; naj ta ali oni izmed njih, ki bodo čital te vrstice, zahteva od uredništva „Slovenčevega“, da ponatisne naš članek v celoti; tako bodo tudi slovenski svečeniki mogli preiskovati, ali so zasledili v našem članku po našem ligašu navedeni stavek ali tudi samo njegov smisel.

Mi menimo, če se nam ne meša pamet, da smo tu skromni dovolj, ko zahtevamo preiskovanja tega, kar se nam očita; med tem pa sami konstatujemo, da stavek: „V boju za narodni obstoj se Slovenci ne smemo ozirati na to, kar pravi vera katoliška“, mi nismo zapisali v 99. št. „Ed.“ l. 1892 nikdar!! Ta stavek, ki ga nam podtika „Liga + 1“, je popolnoma izmišljen; a falzifikacija je tudi to, da bi bil naš članek pisan v smislu tega popolnoma izmišljenega stavka. Stari čitatelji „Edinosti“ imajo naš članek od 10. dec. 1892 pri rokah, drugi čitajoči slovenski svet, če ne veruje nam, naj pa skrbi, da ga jim priobči „Slovenec“, v katerem je „Liga + 1.“ slepil in osleparil njegove čitatelje z izmišljenim stavkom in z vsemi izvodi, katere razpravlja nadalje v istem dopisu („Sl.“ 28. dec. 1892.) Mi s svoji strani pozivljemo našega

*) V II. oddelku je popravit tiskovne pomote: V 4. stolbici 22. vrsta zgoraj čitaj: „da je postavil za pogojivni naznanivni naklon“; ondi 29. vrsta spodaj čitaj: „nebrojnih“ nam; „nabrojjenih“; na drugi strani 1. stolbica 24. vrsta zgoraj čitaj: „navedeni stavek“ nam. članek. Op. „Y.“

ligaša: 1. da konstatuje v „Slovenču“, da tistega stavka, ki ga z znamenji podtika kot naš stavek, v dotičnem našem članku ni, 2. da dá ponatisniti v istem „Slovenču“ najprej naš članek in neposredno za tem člankom pa svoj dopis „S Primorja“ od 21. dec. („Slovenec“ 28. dec. 1892), in to v leti številki brez vsakega komentarja. To imamo pravico zahtevati, ker želimo, da si čitatelji „Slovenčevi“ napravijo sami svojo sodbo o našem članku in potem o komentarju, ki mu ga je dal naš ligaš; in da je dostojno prepuščati sodbo čitateljem „Slovenčevim“, je umevno iz dejstva, da so ti čitatelji misleči slovenski svečeniki, ki so torej po šolanju na isti stopinji naobrazenja, kakor naš ligaš sam.

Ako dobé taki čitatelji naš članek in dopis našega ligaša v roke, bodo mogli soditi tudi o drugih falzifikacijah našega teksta v istem dopisu, v katerem nam še drugod z znamenji podtika besede, katerih nismo zapisali in tudi ne govorili v smislu podtikanih besed.

Idimo dalje! Ko je naš ligaš zavijal naše misli, odgovorili smo mu posebe (II. št. „Ed.“ 17. dec. 1892) ter v brambo napisali tudi naslednje stavke: „Cerkve torej ne le da ne odmetamo, ampak jej niti ne očitamo ničesar, če ni primerno organizovana za zapadne Slovence, kakor je bila nekdanj. . . . Kje se je govorilo v našem članku o pogojih zveličanja, katere vpleta naš ligaš v svoj odgovor? Ves naš članek je govoril le o narodih kot takih v smislu, da imajo vsak svoj jezik in svoja svojstva, katera se kažejo tudi na zunaj, in da jezik in svojstva kakega naroda potrebujejo svoje svojstvene brambo, ako se hoče narod rešiti nevarnosti od strani agresivnih narodov. Te brambe ne more podeljevati cerkev brez primerne organizacije, in ona more le pomagati, rešiti pa ne more, zagotoviti torej ne more obstanka narodom, naj si bodo še toliko moralni, kakor ga jim ni mogla zagotoviti v prošlosti. O zveličanju teh narodov ni bilo v našem članku govora; naloge cerkve na to stran nismo zanikali. Zveličati se je možno narodom, tudi kedar se potopijo v tujih narodih; zveličati se morejo tudi renegati, latinizatorji in valed zunanjih razmer po jedini potujčenci; ali kot narodi s svojim jezikom, s svojimi svojstvi se pa morejo rešiti le s posebno organizacijo, kakor obstaja tudi cerkev za svoje specifične namene le s pomočjo svoje svojstvene organizacije. Ako potrebuje cerkev kot Božja ustanovitev svoje organizacije, potrebujejo jo toliko bolj narodi, katerim ni obečan tak obstanek kakor cerkvi. . . .“

Razvidno je iz teh stavkov, da smo govorili o potrebi posebne organizacije narodov, in da sedaj nam more cerkev le pomagati, ker nima posebne organizacije za zapadne Slovence, organizacije namreč, ne v smislu za zveličanje, ampak v smislu za brambo jezika in svojstev zapadnih Slovanov. Organi-

zacije za zveličanje nismo zanikovali, niti v mislih nam ni bilo in ni moglo biti, govoriti na to stran. Nam je šlo in gre za brambo vidnih znamenj narodnosti vsakega naroda, torej tudi zapadnih Slovanov. In za to brambo je potreba posebne organizacije, toliko bolj, ko obstanek narodom ni tako zagotovljen kakor cerkvi, in če cerkev ima svojo organizacijo za svoje specifične namene.

Vidi se, da smo mi tu poudarjali razliko med narodi in cerkvijo in dokazovali potrebo organizacije v brambo obstanka narodov, specialno zapadnih Slovanov, nasproti agresivnim narodom sedanje dobe. Organizacija za zveličanje narodov je vse kaj drugega, kakor organizacija za brambo jezika in svojstev kakega naroda, in za to smo le kot ilustracijo navedli renegate, latinizatorje in valed zunanjih razmer pojedine potujčence. O teh smo trdili, da se morejo zveličati, kakor celi narodi, potopljeni v tujih narodih. S tem da smo rekli, da se morejo zveličati renegati i. dr., smo izrekli zajedno možnost vseh vrst za ta del; ali se v resnici zveličajo, o tem je drugo vprašanje, in gotovo se ne zveliča vsak renegat, ravno tako ne, kakor ne vsak, ki je krščen na katoličana. Možnost je pa dana, in le o tej smo govorili. O zveličanju renegatov, latinizatorjev itd. kot takih mi nismo govorili, drugače bi se ne zveličala niti velika kopica sedanjih latinizatorjev in že umrlih renegatov na Slovenskem; o vseh se je nadejati, da se spravijo z Bogom pred smrtjo, tudi če delajo sedaj proti temu, kar bi bistveno služilo v zaščito obstanka jezika in svojstev slovenskega naroda in v obče zapadnih Slovanov.

Naša sestava po takem tako jasno govori o določeni vlogi, ki jo imajo renegati, latinizatorji v oškodovanje zapadnih Slovanov na jedni strani, in o možnosti, da se vendar še zveličajo, na drugi strani, da ne more noben pošteno misleči in sodelež čitatelj dvomiti o tem.

A kaj je napravil naš ligaš iz teh postranskih, našo glavno vprašanje le ilustrujočih stavkov o renegatih etc.? On piše („Sl.“ 29. dec. 1892): „Obrekovanje nauka katoliškega pa je, in posebno v naši narodnostni dobi daleč segajoča škoda njegovega ugleda je trditve „Edinosti“: Po katoliškem nauku se mogó tudi renegati in latinizatorji izveličati.“

Po navedenih teh besedah pristavlja neposredno: „Ponavljam: Ta trditve je obrekovanje katoliške vere. Katoliška vera tega ne uči! . . . Vera katoliška je nauk Boga Jezusa Kristusa. In tej večni resnici in modrosti take zmote in blodnje, kakor zgoraj podtikati, je — grdo za vsakega, zlasti za katoličana. Dokaz: Ako je res, da se po katoliški veri narodni renegati in latinizatorji tudi kot taki izveličajo — po tem takem katoliška cerkev uči, da renegatstvo in latinizatorstvo ni greh. . . .“ Sledi na to cel članek izvodov, članek priobčen na prvem mestu („Sl.“ 29. dec. 1892.)

Naj primerjajo čitatelji naše stavke, kjer so v ilustriranje omenjeni renegati itd., s stavki našega ligaša, in videli bodo kaj: a) falzifikacijo v tekstu,

b) falzifikacijo v smislu in c) falzifikacijo v izvodih. Mi nismo nikjer zapisali stavka: „Po katoliškem nauku se mogó tudi renegati in latinizatorji izveličati“. Ta stavek je do cela popačen in hudobno pomnožen v primeri z našim stavkom. „zveličati se morejo tudi renegati, latinizatorji in valed zunanjih razmer pojedini potujčenci“. Hudobno in na nezasišlan način povečan je ta stavek z dostavkom besed: „Po katoliškem nauku“. Mi nismo nikjer trdili, da katoliška vera uči tako. Zato zavračamo tako podtikanje z obratno adresno: „Tako podtikanje je — grdo za vsakega, zlasti za katoličana“.

No, o falzifikaciji teksta dovolj; dotaknemo se le še falzifikacije misli in nje-nega izvajanja. Podtika nam naš ligaš, da govorimo o zveličanju renegatov in latinizatorjev kot takih, in izvaja iz tega: „po tem takem katoliška cerkev uči, da renegatstvo in latinizatorstvo ni greh“. Mi nismo govorili nikjer o zveličanju renegatov in latinizatorjev kot takih, ampak jedino o možnosti njih zveličanja. Po takem zavračamo tudi izvod, kakor da bi mi trdili, da cerkev uči, „da renegatstvo in latinizatorstvo ni greh“.

S tem smo na kratko dokazali skrajno drznost in podlost našega ligaša, o kateri se more preveriti še v večji meri vsakdo ako prečita skupne sestave naših odgovorov in prečita zajedno dopise in članke našega ligaša v „Slovenču“. Gledé na falzifikacijo stavkov in mislij o renegatstvu takisto pozivljemo našega nasprotnika pri njegovi poštenosti, da konstatuje v „Slovenču“ falzifikacijo našega stavka o renegatstvu in falzifikacijo misli, katera je obežena v njegovem tu navedenem izvodu. Ker pa čitatelji ne morejo dobro umeti stvari, ako se navede le pojedini stavki, naj navede naš ligaš v „Slovenču“ tudi celotne odstavke, iz katerih po sestavi mislij se dá soditi o podlosti njegove falzifikacije in pomena naših stavkov in mislij. Ta popravek je dolžen naš ligaš podati, da zadosti čitateljem, katere je slepil in sleparil s svojimi pretvorbami in falzifikacijami.

Ako bi hoteli navajati pa vsa presukavanja in pačenja toglj naših mislij, napisati bi bilo vsaj še 10 člankov, kljubu temu, da smo nekoliko takih mislij že zavrnil pred novim letom.

Take falzifikacije imajo še poseben pomen vsled raznih okolnosti. „Liga + 1“ je teolog in kot tak bi moral kazati povsod pošteno pisavo in polemiko. „Ehrlich währ am laengsten“ velja posebno tudi za teologe, in tudi take, ki skrivajo svoje ime pod posebno znamenje. Naš ligaš je povečal greh svojih falzifikacij tudi s tem, da je pisal v list, ki hoče biti na strogo „katoliški podlagi“, kateri čitajo svečeniki v obče, med njimi tudi škofje slovenskih škofij. Vsi ti viši in nižji duhovniki ne čitajo v obilem številu „Edinosti“, ne morejo se torej sami prepričati, ali in koliko pravično sodi naš ligaš o listu „Edinosti“. S falzifikacijami odvrača on naročnike in čitatelje, zlasti duhovskega stanu od „Edinosti“, in to listu

dejo v zakonodajna razpravljajna vprašanja, tikajoča se načelne spremembe državnega šolskega zakona. Poštovati pa hoče pri izvrševanju državnega šolskega zakona verska čutila prebivalstva. V vprašanjih verskih čustev pripozna vlada le cerkveno oblasti kot merodajne. Ker se gospodarska vprašanja množijo in so postala nujna, pripravila je že več zakonskih načrtov, tikajočih se teh vprašanj, kojih nekatere so se že rešile, druge pa so v razpravi. Skrbeti treba, da se utrdi ravnatelj pri državni upravi, da se urede naše denarne razmere ter pravično razdeli davčno breme. Postavodaji bodo skrbeti, da se popolni civilni in kazenski zakon. Po teh načelih hoče postopati vlada. Pri tem pa jej treba trdne parlamentariške podpore. Ker pa take podpore ni možno najti pri posamičnih strankah, treba da se združijo vse zmerne stranke ter da te stranke osnujejo organ, kojemu bodo naloga, vzdrževati zvezo z vlado ter vrejevati skupne parlamentariške zadeve.

To bi bil torej v velikih potezah novi vladni program. Očividno je, da ga ne more vsprejeti nobena stranka, kar je jasno iz resolucij, koje so sklenili po priobčenju tega programa nemška levica, Hohentwartov in poljski klub. Nemška levica pravi, da ne more stopiti v tesno zvezo s takimi skupinami, ki so jej načelno nasprotne, ako se noče odpovedati svojemu prepričanju. Zato pa ne bi mogla odobriti administrativne prakse, nasprotujoče duhu obstoječega državnega šolskega zakona. Nemška levica zahteva, da se nadaljuje češko-nemška sprava. Za posvetovanje raznih vladnih predlog zagotavlja si ta stranka prosto roko.

Resolucija konservativnega kluba je pa še odločnejša in se glasi: „Klub konservativcev jemlje na znanje po vladi priobčena načela, veljavna za nje bodoče delovanje, obžaluje pa, da mora izreči najresnejše pomisleke proti posamičnim točkam vladnega programa. Pridrži si polno svobodo za stvarno presojevanje vladnih predlog nima konservativni klub povoda, da bi premenil svoje dosedanje stališče nasproti vladi.“

„Slovenskemu Narodu“ brzojavljajo z Dunaja o tej seji konservativnega kluba, da se govorniki vseh treh frakcij ostro obsojali in soglasno odklanjali koalicio. Program da je dijametralno nasproten klubovim tendencijam. Pred sejo je izjavila slovensko-hrvatska skupina, da hoče izstopiti iz kluba, ako ta odobri program.

Najpohlevnejše se je izjavil poljski klub. No, drugače tudi ni pričakoval nikdo, kdor pozna oportunistička načela, veljavna od nekdanj v tem klubu. Resolucija Poljakov se glasi: „Poljski klub jemlje na znanje vladni program, naslanjajoči se na prestolni govor, ter izjavlja, tesno držeč se načel, ki so bila vodilna njegovemu delovanju, da je pripravljen podpirati vlado v zmislu nje programa. Kar se tiče postavnih predlog, ki so se že predložile v tej smeri, ali se še le predložijo, pridrži se poljski klub pravico, soditi in odločevati o njih po svojem prepričanju.“

V dunajskih listih pa čitamo nastopne podatke: V Hohentwartovem klubu se je razpravljalo po skupinah. V imenu češkega plemstva sta govorila princ Schwarzenberg in grof Pallfy. Oba sta se protivila novemu programu, osobito odstavku o dualistiški uredbi države. Načela programa so naravnost nasprotna političkim tendencijam konservativnega plemstva. V imenu češko-narodne skupine v Hohentwartovem klubu je govoril baron Leonhardi očitajoč novemu programu nespoštovanje do vseh narodnih teženj. Ako se vsprejme ta program, stopi

narodna stranka češka v najstrožjo opozicijo. — Tudi konservativca Karlon in Dipauli sta se izrekla proti programu. V imenu Jugoslovancev je govoril profesor Šuklje protiveč se novemu programu najodločnejše, osobito točki, govoreči o „narodni posesti“. Pojem „narodne posesti“ je preobsežen in bi trebalo razločevati mej narodno posestjo v pravnem zmislu in narodno posestjo, katera v resnici obstoji. Še odločnejše se je izrekel proti temu, da bi se nemščini dovolila taka prednost. V Galiciji in v Dalmaciji so posebne jezikovne razmere in se načela novega programa nikakor ne dajo raztegniti tudi na ti deželi. Jasno je, da gre tu za Jugoslovane in Čeha. Jugoslovani in Čehi morajo zavrniti ta program. — Grof Hohentwart pa je izjavil, da program ne odgovarja njegovim željam, izraženim v posvetovanjih z ministri. Ne more torej vsprejeti nikake odgovornosti za ta program ni nasproti vladi ni nasproti klubu. — Tudi klub Rusinov pravi v svoji resoluciji, da ne more pritrčiti temu, da bi se narodna in politička vprašanja potisnila v kot in se bodo trudili, da se rešijo ta vprašanja v zmislu državnih osnovnih zakonov.

Vnanje države.

Boj v italijanski zbornici radi sleparij, katerim so prišli na sled pri bankah vihra še vedno. Ministerski predsednik Giolitti je sicer dosegel, da parlament ni volil iz sebe preiskovalne komisije, ali razni poslanci ponavljajo vedno to zahtevo, pri čemer jih časopisje podpira na vso moč. Pri velikem vplivu časopisja v Italiji je zelo mogoče, da zbornica še ovrže zvoj prejšnji sklep in da se vendar imenuje taka komisija.

Različne vesti.

Radi preobilice gradiva prisiljeni smo bili — žal — izpustiti Spindičev govor, podlistek in nekoliko raznih vesti.

Iz državnega zbora. V včerajšnji seji je odgovoril ministerski predsednik grof Taaffe na dotično interpelacijo poslanca Spindiča, da se v Višnjanu niso mogle razpisati nove občinske volitve radi velikega nereda, kojega so našli upravitelji občine v občinski pisarni. Č. kr. okrajno glavarstvo je hitro uvelo postavne odnošaje. — Glede na napade na slovensko narodnost izjavlja ministerski predsednik, da se je najostreje postopalo proti krivcem. — O dogodkih v deželnem zboru poreškem pa ne more razpravljati. — Slednjič je omenjal volitev v Pomjanu [rekoč, da so se kolikor možno pospeševale priprave za te volitve.

„Soči“ zadnja beseda. „Soča“ pravi, da smo mi izzvali polemiko. O tej zelo — pogumni trditvi „Sočini“ se nočemo prepirati: nepristranski čitatelji naj sodijo. — „Soča“ vsklika: „Kje je logika, kje doslednost?“ Tudi o tem se nočemo prepirati, kajti razsodni čitatelj je pogodil že davna, kje je več doslednosti, pri nas, ali pri „Soči“. — „Soča“ obžaluje, da smo nje besede tolmačili proti sebi. Zakaj pa ne pove, proti komu so bile naperjene?! — Gola izmišljotina je, ako trdi „Soča“, da jo napadamo na podlagi insinucij. Kedaj smo Vas mi napadali? Povejte nam dotične številke našega lista! Kar smo pisali v poslednjem času, bila je zgolj obramba, do katere ste nas prisilili vi sami. Resnica pa je, da ste nas napali radi tega, kar pišejo drugi, in radi govoric mej privatnimi krogi, za koje mi ne moremo odgovarjati. Na taki trhleni podlagi ne pričena zaresen človek zaresnih akcij. — Da ste pa v to polemiko po nepotrebnem utaknili tudi grofa Alfreda Coroninija, je toli tendenciozno, da moramo zares obža-

lovati tako vrsto polemike. Veste kaj je rekel o tem vnet slovenski rodoljub, ki je stal začetkom te polemike na vaši strani: to je perfidno! In mi da smo hoteli škodovati „Rinnovamentu“? Ali ga nismo priporočali kot izboren list ter naveli tržaške lokale, kjer se prodaja? Res je, da so bili nekateri tržaški rodoljubje s prvega nekako skeptični nasproti temu listu, toda povedali smo vam v privatnem listu, zakaj so bili skeptični! To bi vam moralo zadoščati. Kakor rečeno: vtikanje grofa Coroninija v to zadevo je zelo tendenciozno. — V vsej polemiki „Soča“ je pa vsakako najznamenitejši odstavek, kjer pravi, da se mora storiti konec takemu miru, kakoršen je bil dosedaj na Primorskem. Širjemu občinstvu je gotovo še danes nejasno, kaj je hotela „Soča“ reči s temi besedami, a nam je popolnoma jasno — vse. In ker nam je jasno, prisiljeni smo podati nastopno slovesno in pozitivno izjavo: Prepričanje naše je to, da trebamo popolnega sporazumljenja mej Hrvati in Slovenci, zlasti pa z ozirom na razmere istrske. Za to svoje prepričanje se hočemo boriti, dokler imamo mi besedo pri tem listu. Ako bi nas pa nevedeče razmere hotele siliti do nasprotnih nazorov, tedaj odložimo pero se sladko zavestjo, da smo pri svojem delovanju iskali vsikdar le tistih točk, ki združujejo slovenska plemena, ne pa tistih, ki jih ločijo. To je naša zadnja beseda!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali nabrežinski pevci pri neki veselici 3 gld. 40 kr. in pozneje še 40 kr. — I. M. Senica iz Škorklje je daroval 1 gld.

Za družbo sv. Cirila in Metoda, oziroma za fond, katerega nabira „Bratno društvo“ pri Sv. Ivanu, da bi postalo „pokrovitelj“, darovala je vesela družba, zbrana v spomin poroke Mijot-Vatovec 4 gld. 44 kr. Živila zavedna družba!

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo pri sva-tovščini v Trebčah 10 gld. — „Erste“ — kot „veliki oče“ je uplačal izven tega še 1 gld. — Štirje pevci iz Bazovice so morali uplačati za imenovano podružnico 4 gld., da so se izognili kazenski tožbi pri sodišču. — Pri občnem zboru „Pogrebnega društva „Arimatej“ v Barkovljah v nedeljo 5. t. m. se je dovolilo 5 gld. — Istega dne se je nabralo v gostilni „Pri rumeni hiši“ v Barkovljah med veselo družbo 2 gld. Poslednjeimenovana zneska se prištejeta onemu za pokroviteljino pevskega društva „Adrija“. — Poročevalec „Edinosti“ želi, da bi mogel poročati o takih svotah vsaj v vsaki drugi številki tega lista.

Sokolova maskerada bude v nedeljo 12. t. m. v redutni dvorani gledališča Politeama Rossetti (vhod v ulici Chiozza). Kakor se nam javlja iz občinstva je za to sedaj že udomačeno in priljubljeno narodno veselico veliko zanimanje zlasti v ženskih krogih ter se nađejamo, da bude letošnja maskerada vse prejšnje prekosila glede števila lepih mask in skupin. Gospodom priporočamo naj se ravnajo po lepem vzgledu, katerega jim daje vrlo naše narodno ženstvo ter naj po svoje tudi toliko store za to veselico, kolikor nežni spol, kajti slične zabave sponesejo se le, ako dame in gospodje v enaki meri sodelujejo. Požurite se torej s pripravami, Sokolci!

Vstopnina je določena: za maske, dame in člane: 50 nvč.; za vabljenega gospode 1 gld. Nemaskovane dame in gospodje plačajo vrhu vstopnine 30 novč. globe.

Na maskarado priti je v maski ali kostumu; kdor se ne maskuje pride naj v sokolski opravi ali pa v črni obleki. Na maskaradi se ne dajejo ni šopki ni dekoracije.

Koncert Nađežde Slavjanske bude jutri zvečer v gledališču „Armonia.“ Vspored je razdeljen na dva dela, obsežajoča po 7 točk. Kot poslednja točka drugemu delu je slavna pesem brodarjev na

Volgi „Ej uchnem!“ Vstopnina znaša 1 gld. — Fotelji po 2 gld. — Lože v prizemlju in v I. redu po 10 gld. — V II. redu po 6 gld. — V III. redu po 3 gld. Vstop na galerijo 50 nvč. Kdor le more, naj ne zamudi te prilike in bōdi priča proslavljanju slovenske glasbe in slovenske umetnosti.

Plesni odsek „Del. podp. društva“, vabi na drugi plesni venček, kateri bude v soboto 11. februarja 1893 v prostorih Mallyjeve dvorane, ulica Torrente št. 16. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina za gospode 50 nvč., gospice so proste.

Veselični odsek „Trž. podp. in bralnega društva“ vabi na plesni venček, na pustni torek dne 14. t. m. v dvorani „Mally“ Blagajna se odpre ob 6. uri pop. Ustop za moško osebo 30 kr. in za žensko 20 kr. Ustop bodo imele tudi maske, pristojno oblečene.

Veliki ples „Del. podp. društva“ spomnil je v polni meri to, kar so nam obečali njega zasnovatelji. Ta ples je bil glasna priča o simpatijah tržaških Slovencev do tega društva. Ogromna udeležba priča, da se naše ljudstvo v polni meri zaveda prevelike važnosti delavskega stanu za razvoj Slovenstva v mestu tržaškem. Gledališče „Rossetti“ — to največje gledališče tržaško — bilo je kaj ukusno okrašeno zastavami, a električna luč razsipala je svoj čarobni svit na veliko množico — nad 2000 ljudij —, mrgolečo po vseh prostorih. Ker se je ekscelencija gospod namestnik primorski odpeljal v Gorico, prišel je na ples v njega imenu dvorni svetnik Krekič. Ob prihodu in odhodu tega gospoda svirala je godba cesarsko pesem. Narodni ples „Kolo“ moral se je ponavljati na obče zahtevanje. Še bolj, nego radostno gibanje in krasna uprizoritev tega plesa razveselil nas je uzorni red, ki je kraljeval ves večer. Vse je bilo tako počteno, tako spodobno, da je moralo imponovati vsakemu. Videti bi hoteli človeka, ki bi se izpodtikal nad takim nedolžnim veseljem! Vsa čast našemu delavskemu stanu, ki je dokazal na sijajen način, kako mogočno napreduje na poti do izobrazbe in omike. Zelo vabljivo bi bilo, primerjati ta ples z gotovimi drugimi plesi; a tega ne storimo, pač pa trdimo mirno vestjo, da smo Slovenci ne le kulturni, ampak tudi moralen narod!

Veselica pevskega društva „Zarja“ v Rojanu postavila se je vredno v vrsto družih narodnih veselice te predpustne dobe. Vhod v dvorano bil je okrašen zares divno: v dveh vrstah stala so namreč rojanska dekleta v svojih prekrasnih narodnih nošah, a občinstva je došlo toliko, da so bili prostori veliko pretesni. Pevci „Zarje“ so peli jako precizno „Zvezno“ in četverošpev: „Siaba sveča je brelela“; Ipavčev veliki zbor „Kdo je mar?“, kojega so peli spremljevanjem vojaškega orkestra, je pa izzval viharno odobravanje. Veseli nas, da je „Zarja“ srečno prestala vse krize ter da je mogla zopet nastopiti častno in v tako lepem številu. Gospodičina Kavčičeva je deklamovala lepim naglasom balado „Staro mater“ ter jej je občinstvo izražalo svojo zadovoljnost burnim ploskanjem. Za predpustno dobo zelo primerno igro „Doktor in njegov sluga“ predstavljali so diletantje „Tržaškega Sokola“ in so se svojo živo igro vzbujali veliko smeha mej občinstvom. Po besedi je bil ples. — Moralni in gmotni vspah te veselice je bil jako dovoljen ter vspodbudljiv za društvo „Zarja“, koje društvo razpolaga z izbornimi pevskimi močmi. — Pozabiti ne smemo vojaškega orkestra, kajti izvršil je svojo nalogo uprav sijajno, osobito pri spremljevanju velikega zbora „Kdo je mar?“ Glasbenikom 97. pešpolka mora se pripoznati, da so zastavili vse svoje sile v ta namen, da si pridobijo dobro ime pri našem občinstvu.

Vabilo na zabavni večer, katerega priredi pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini svojim podpornim članom v nedeljo, dne 12. februarja 1893. v prostorih g. Tanceta. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

